

MAGYAR KURIER

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken: Januarius 19-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Olasz Ország.

Romában házassági életre lépett a' *Bonaparte* Lucian idősebb Léánya a' Princz *Gabrieli* idősebb fiával; a' lakadalom Dec. 28-dikán ment véghez; a' *Lucianai Szent Lörintz* templomához tartozó Plébánus-adta össze őket, kinek juhái közzé tartozik *Bonaparte Lucian* is a' maga lakhelyére nézve.

A' *Monte-Cavallói* kastélyban még mint készítik az *Austriai Császári Felseges udvar* és egyéb Felsegek számára a' szállásokat, kiknek Romába lejendő meneteket még most is remélik. A' szobáknak és szaláknak kikészítettése *Barberini*, *Chigi*, *Zagala*, *Allieri*, és *Bracciano* nevű Princzekre van bízattatva.

Frantzia Ország.

Mint maga erőssíti, hiteles író írja *Párisból*: az *Ulmai* újság kiadójához, hogy a' *Frantzia Király* a' Követek kamarájának tagjaival, a' kik Dec. 31-dikén nálla új esztendő köszönteni voltak, a' költsönös köszöntéseknek végződése után beszédbe elegyedvén, a' maga személye eránt való szerentséjéért 's *Frantzia ország* boldogságának és tsendességének ohajtásáért kérte őket arra, hogy a' közönséges botsádatot illető törvényprojektomot, mellyet megerössítés végett hozzájok küldött, minden változtatás és keményítés nélkül erős-

sítsék meg. — Hogy ezt tselekedte a' Király, éppen az a' személy írta az *Ulmai* újságíróhoz, kiknek azon Követek között az egygyik beszélte, a' kik akkor a' Kiralynál voltak. —

Londoni újságokban lehet olvasni, hogy a' *Frantzia* fő Minister *Richelieu* Dec. 19-dik napján, éppen mikor a' biztosság, melyre a' kamara a' Királyi törvényprojektumnak megvizsgálását bízta való, ennek megvizsgálásában foglalatoskodott volna, ennek ülésében megjelenvén, midőn látta volna, hogy a' biztosok között tsakugyan többen legyenek, kik a' projektumnak megváltoztatását 's megkeményítettését kívánják, ily nyilatkoztatást tett előttök: — „Uraim! Minthogy a' ti határozástok megváltozhatatlan, tehát szükségtelen lenne az, hogy tovább is köztetek maradjak: hanem a' midőn bámulásonkat és bánkodásonkat tudotokra adom, szabadon kinyilatkoztatott előttetek, hogy a' töltek javalltatódó változtatásokban megégygyezni soha nem fogok. Egyéberánt kéntelen vagyok megmondani néktek azt, hogy a' Király nagy kedveltséggel veszi, mikor azt hallja, hogy a' Király gyilkolásról valami emlékeztettetik, 's az ő Felsege lelkiesmérere a' projektumban kifejeztetett határozásoknál semmi keményebb eszközöket meg nem erősíthet, mellyek valamint a' maga testvér láttya úgy a' tulajdon magakirály...

közönséges módon tett ígéreteivel is ellenkezének.

Minekutánna a' botsánatot illető törvényprojektum felett való vetélkedések még Jan. 5 - dikén is sokáig és hevesen folytak volna a' kamarában, 's' minekutánna a' projektumnak megerősítettését tengeri Minister *Dubouchage* is nem hosszas de fontos beszéd által javasolta volna, sokak felszollaltak a' tagok közül, a' kik a' vetélkedésnek bévégeztetését 's' a' kérdésnek voksolás alá való botsáttatását kívánták, kiknek kívánságokban az előlülő is megégyezett, oly megjegyzéssel mindazonáltal, hogy a' bévett rendtartások szerint a' biztosság' Orátorának, *Curbierének*, ki a' biztosság' jóvállásait a' kamara' eleibe hozta vala, utóljárá még egyszer beszélenni kell. *Curbier* e időt kért magának a' következő napig a' készülésre, a' mellyért némelyek bosszszonkodtak. *Dominon* nevű tag azt jegyzette meg, hogy a' következő napon (6 - dikban) a' Három' Királyok' napja lesz, mellyet ő az 1793 - dik esztendőben a' terrorismusnak ideje alatt a' fogházban is meginneplett 's' holnap is meg akar innepelni, melyre nézve azt kívánta, hogy határozza a' kamara Jan. 8 - dikára a' maga utolsó tanátskozását erre a' tárgyra nézve: de nem igen sokan fogták pártját, melyre nézve nem nyerhettemeg kívánságát. Tehát tsak Januáriusnak 6 - dikára maradtott határoztatva az ülés.

Hogy az *Otrantói* Hertzeg (*Fouché*) a' követségéből letéttett, egészszen megbizonyosodott: hanem *Dresdát* még nem hagyta oda. — A' *Londoni* újságokban kijött Párisi tudósítások erőssítik, hogy az Orosz Császár *Carnótot* nem tsak hogy befogadta a' maga Státusaiba, hanem Orosz General - Lajtnántá is tette őtet, és valósággal katonai munkát bizott rá. Ugyan ezen levelek erőssítik, hogy Hertzeg *Wellington* Dec. 23 - dikán igen fényes bált adván. Párisban, Marschal *Marmontot* is nem tsak meg

hívta arra, hanem abban őtet különösen meg is különböztette. Ez a' Marschal *Marmont* pedig egy időtől fogva egészszen kiesett a' Frantzia Királyi Udvar' kegyelméből.

Oly hiszembén volt Párisban a' közönség, hogy vagy a' Követek' kamarája meg fogja változtatás nélkül a' közönséges botsánatot hirdető Királyi rendelést erősíteni, vagy magok a' Ministerek lemondanak a' Ministerségről. —

Januarius 2 - dikan audientziára botsáttattak a' Catholicus papság, 's' a' Luteranus, Reformatus és Sidó Consistoriumok a' Királyhoz szerentsés jó új esztendőnek kívánására. Az utolsóinak így felelt a' Király: — „Örömmel fogadom a' Frantzia Sidóknak szerentekívánásokat. Ők úgy számot tarthatnak az én oltalmazásomhoz, mint minden egyéb alattvalóim.

A' *Journal de Paris* írja, hogy *Nismesben* azok a' két templomok, mellyeket a' revolúziótól fogva a' Protestansok bírtak, ismét vissza fognak a' Catholicusoknak adattatni, de két új templomok építetnek helyettek a' Protestansok' számára. — Ez a' *Párisi Journal* vagy két napig megtiltatott vala, mint mondják azért, hogy azt a' vélekedést, mellyet a' Követek' kamarájától a' botsánatot illető projektumnak megvizsgálására kineveztetett biztosság készített vala, idő előtt kihirdetvén, tévedésből azt is bé találta volt, mint a' biztosság' jóvállását, a' több változtatások közzé lenni, hogy jó lenne azokat a' Paireket is kivenni a' botsánat alól, kik a' Bitangolót megesmérték vala.

Leirtuk a' közelebb költ Magyar Kurirban, hogy *Hide de Neuville* nevű képviselő mitsoda czimirást jóvállott a' 16 - dik Lajos' emlékeztető oszlopának egyik oldalára metztettetni. Az ő azt jóválló beszédjéből a' következő kifejezéseket jegyzték ki az újságírók: — „A' hűnöknek ööne nagy engesztelő áldozatot kívánt; 's' tsak a' legtisztább vér égygyesíthette magát

a' szeplőtelen báránynak vérevel egy egész népnek megváltására.“—Egy Frankoniui levél világosan jegyzi-meg (mint a' Bétsi Beobachter mondja) ezen kifejezésekre azt, hogy ezeket, Frantzia országán kívül isten káromlásnak tartanak. —

„A' *Meurthe*' departamentbéli tjságban írják Nancy városából, hogy az ott szálláson lévő Bavarus osztály' Kommandánsa ilyen megintó hirdetést botsátott December 17-dik napján az ott lévő seregekhez: —“

Az én vazérlésem alá tartozó katonák, kivált a' falukon, olyan beszédekre botsátoktaz-ki, mellyek a' közönséges tsendeséget megháborítják, 's a' rossz gondolkodású embereket ingerlik. Ezennel kinyilatkoztatom, hogy mind azok a' Bavarus katonák, a' dolgoknak Frantzia országban fennálló rendjét beszédjek vagy tselekedeitek által megsértik, nevezetesen pedig a' kik a' törvényes Országlószék ellen feltámodnak, legkeményebben megfognak büntettetni.“

A' Gróf *Lavalette*' felesége a' fogháznak még most is abban a' szobájában ül a' férje helyet, a' melyből ezt kiszabadította, 's a' melyről azt jegyzi-meg, hogy az a' *Georges* nevű *Royalista* Generalis is ebben ült, mint fogoly, ki, mint vádoltatott volt, a' *Picherivel* 's *Moreauval* való öszszesküvésért az 1804-dik esztendőben agyon lövettetett.

A' *Párisi* környékeket, a' milyenek a' *Moutmartre*, *La-Chapelle*, *Lavilette* 's a' többi, a' városig, még Januárius 5-dikén is az Anglus katonák tartották elfoglalva, 's a' *St. Denisi* és *Bellevillei* sorompós kapuknál is Frantzia nemzeti őrző katonasággal egygyütt Anglusok is állottak őrizeten.

Déc. 31-kén írták *Amiensből*, hogy oda egy Anglus sereg szállott őrizetre, a' melly város kívül esik azon a' linéán, melly az úgy nevezett *Occupations* armádának bátarává rendeltetett; melyre nézve nem tudják, miért történt ez a' dolgot.

Az *Alsatziából* Jan. 5-dikén indúlt tudósítások szerent, a' *Brimont* nevet viselő armádának oda mind nagyobb-nagyobb számmal bényomuló tsapatjai, már most, minnekutánna minden szükséges intézetek megtettek, minden nehézség nélkül folytatják a' kirendelt vidékeknek elfoglalását. Csak a' legkissebb és legszegényebb faluk nem kapnak szállókat. A' melly helységekben oly közönséges épületek találtatnak, hogy a' katonaságnak kaszármául szolgálhatnak; ilyen helyt ugyan ezekbe szállítatnak a' köz katonák, hanem a' tisztek mindenütt a' polgároknál laknak. A' hol nintsenek közönséges épületek, ott a' köz emberek is a' lakosokhoz szállítatnak, a' melly környülállás, noha az élelem' dolga egyéb eránt a' lakosokat tellyességgel nem terheli, nem kevés dolgot ad a' falukon.

Nagy Britannia és Irlandia.

Déc. 22-dik napján egy levelet olvastak-fel az Irlandiai Catholicusoknak *Dublinban* tartott ülésében, mellyet az Anglus Catholicusoknak azon kívánságokra, hogy a' *Romai* udvar az Anglus Országlószéknel eszközölje-ki azt, hogy ez engedjen a' maga Catholicus alattvalóinak éppen olyan jusokat, mint a' mellyekkel az ő egyéb alattvalói bírnak, *Cardinalis Litta* a' Pápa' nevében küldött mint választ oda. A' levél *Genuából* Aprilis 25-dik napjáról van dátáltatva, a' hol Pápa ő Szentsége a' *Murat*' beütése miatt akkor tartózkodott, és ezeket foglalja magában: —“

„A' főbb pontok, mellyeket az Anglus Országlószék a' maga Catholicus alattvalóitól a' Státusnak megnyúgtattatására 's bátorságára nézve kívánni láttatik, ezek, úgy mint: az ő tollak letétetendő hódolási megesküvés; a' megüressülő Püspöki székekre való kinevezetésnek módja; és a' Pápa' minden *Rescriptumainak*, *Bulláinak*, 's *Rendeléseinek*, az ő végrehajtódások előtt való megvígáztatása (*revisioja*). —

„A' mi az első pontot illeti azzal biztatja magát ő Szentsége, hogy az Anglus

Országlószék a' Catholicus alattvalóktól semmi egyéb esküvést nem kíván, hanem tsak olyant, melly a' Catholicus alattvalóknak hűségekért az Országlószéknek bátorságos zálogú szolgálván, egyszersmind a' Catholica Religiónak principiumaival se ellenkezzék, 's ezt a' Szent Vallást semmi némű tekintetben meg ne sértse. Ha a' Catholicusoknak az említett jusokkal való élést megengedné az Országlószék, a' melly ő nékiek valósággal igen kedvező állapot lenne, ezen esetben megengedné nékiek ő Szentsége, hogy az alábbkövetkező három féle esküvésformulák között azt tegyék-le, mellyet az Országlószék a' czéllal legmeggyegyzőbbnek fog tartani: minthogy a' feljebb említett feltételeknek mindenik egészen megfelelni látszik, 's következésképpen az Országlószék' kívánságának is egészen eleget tehet. —

„Az első esküvésforma: — „Engedelmisséget és hűséget esküszöm és ígérek III-dik György Király eránt a' Szent Evangyéliumra. Azt is megígérem, hogy sem benn az országban sem azonkívül, semmi némű közösülést nem tartok, semmi összeesküvésbe belé nem botsátkozik, és semmi öszszetsatolódásba nem avatom magamat, melly által a' közönséges tsendesség megzavarthatna; 's ha értésemre fog esni, hogy az én megyémben vagymásuttvalshol valamely a' Státusnak ártalmára dologmunkába vétettetne, én azt az Országlószéknek béjelenem.“ —

„A' második esküvésforma: — „Én esküszöm és ígérem, hogy III-dik György Királyhoz hűséges, egész alábotsátkozó és engedelmes maradok, ezen országnak tsendességét és békességét semmi tekintetben meg nem zavarom, és semmi Hatalmassághoz, a' ki ő Felsege, vagy Angliának mostani Országlása ellen ellenségesképpen viseltetne, semmi segedekmmel nem leszek, 's őtet semmiben elő nem segítem.“ —

„A' harmadik esküvésforma: — „Engedelmisséget 's egyenességgel való hűsé-

get esküszöm és ígérek a' mi igen szeretett Urunknak III-dik Györgynek, kit én, az ő személye, koronája, és méltósága ellen intézethető minden öszszeesküvés, megtámadtatás, és próbatétel ellen, minden erőmből oltalmazni akarok; 's ha tudomra talál esni, hogy valamit ő ellene munkába vettek, azt én ő megnevezett Felsegének béjelenem. Ennek felette arra is megesküszöm és ígérem magamat, hogy az ő Felsege familiájában való koronaörökös követekezést, minden ellen, a' ki az országban vagy azon kívül, az ő Felsege koronájához való valami jussal dítsekedne vagy ahoz valami just formálna, minden erőmmel fenntartani és oltalmazni fogom.“ —

„Ennyi az esküvésformákrol: a' mi másodsor a' Püspököknek választatásokat illeti, ezen tekintetben meginti ő Szentsége mind azokat, kiket a' megüressülő Püspöki székekre való *candidatusoknak* kineveztetése 's a' Szent Szék előtt való ajánlása illet, 's parantsólja nékiek, hogy a' *Candidatusok* közzé legnagyobb gondal és figyelmességgel válogassák - ki tsak azokat a' személyeket, kik a' lelki pásztori egyéb tulajdonságokkal a' legnagyobb böltességet, békességzeretetet, 's Király ő Felsege eránt való hűséget is egygyütt bírják. Ennekfelette, ámbár az előhozott esküvésformák között, mellyeknek egygyikét vagy másikat a' választatandó Püspököknek le kell tenniük, akármelyik, több mint elégséges lehet az Anglus országlószéknek megnyugtatására, mindazonáltal még többet is kész ő Szentsége a' nevezett Országlószéknek ki-elégítettésére tselekedni, 's megengedi, hogy mindenkor elegendő számú Püspöki *Candidatusok* terjesztessenek az Országlószék' eleibe, hogy azokat közzülök, a' kik neki nem tettzenek vagy gyanusoknak lenni látszanak; kitörölhesse 's azonban még is elégséges számmal maradjanak a' listromban, kik között ő Szentsége isten segedelmével azokat kinevezhesse; kiket az üresen lévő Püspöki székeknek betölteté-

sekre legméltóbbaknak fog tartani. Mily helyest tehát az Anglus Országlószerék a' Catholicus alattvalókra nézve az ő jusoknak megadatását illető Törvényes-Aktát az ő Szezsége gondolkodásával megégygyezőleg, a' melly ezen Országlószerék előtt már tudva vagyon, kiadatta, azonnal ő Szezsége is haladék nélkül egy Bullát fog a' Nagy Britanniai birodalomban lévő Catholicus Püspökökhöz botsátani, melyben a' Nagy Britanniai Országlószeréknek szelidsége's nagy lelküése eránt a' maga haladatos érzékenységet kifejezván, a' Catholicusokat a' magok Felséges Királyok eránt való buzgó hűségre, kiváltképpen ezen kedvezésnek megnyerése utánn, meg fogja inteni, 's nékiek nyilvánosságos módon megengedi azt, hogy magokat sz esküvésre és a' Püspököknek választatására nézve egészen a' feljebb mondattakhoz alkalmaztassák."

A' mi a' Pápanak a' Nagy Britanniai Cath. Papsághoz szolló Rescriptumait, Bulláit, és Rendeléseit illető megvizsgálást nézi, ez a' dolog a' Cardinalis Littá' leveliben nem találhatik olyanak lenni, hogy közönséges kérdés tárgya lehessen. Egyéberánt erre a' tárgyra nézve is tétettek már valaminta felsőbbekre nézve, más formában, oly magyarázatok és bátorságosító jelentések, mellyek a' Britannus Országlószeréket minden tekintetben megnyugtathatják.

Móra nevű hajó mostanság érkezett meg Chinából Angliába. Midőn Szent Ilona mellett elevezett, ki akart oda kötni: de réa tüzeltek a' batteriák 's eltávozni kén-telenítették onnét. — Átaljában véén most semmi féle hajónak nem szabad kinötni Szent Ilona' szigeténél, a' melly nem az Anglus Országlószeréktől küldtetetik oda. A' lakosok A s c e n s i o szigetére költöztetik

onnét által vagyonaikat. — A' legújabb tudósítások is azt bizonyítják, hogy Bonaparte és az ő társai felettébb bekepelekednek az ezen szigeten való lakásra nézve; azért kiváltképpen, hogy sok szükséglet kell szenvedniük; az életre legszükségesebb dolgokban fogyatkozások van sok-szor. —

Hogy Londonban a' Bonaparte számára egy oly házat építették, a' mellyet elbontani 's hajón Szent Helena szigetére vinni lehet, igaz, de igen együgyüt és koránt sem olyan pompást és drágát, mint eihirleltetett, a' melly hír csak a' börtösök' spekulációja volt, a' kik az által, hogy efféléket mondottak, hogy ez vagy amaz matéria is a' Bonaparte' házához van készítettve, 's több effélék, csak az embereket akarták magokhoz tsalni 's portékáikat híresíteni és betsesíteni. —

A' Bonaparte' hintója, lovai, ezüstje, 's egyéb útikészületei, mellyeket Waterlooán elvettek tőlle, most a' Londoni múzeumban vagynak, a' közönségtől való nézethetetés végett, kitétettéve.

Néhány napok előtt azt hirlelték vala el némely levelek, hogy Gróf Lavalet-tét Brüssel mellett megtalálták 's elfogták volna: de ez a' hír még eddig nem való-ságosított meg későbbi tudósítások által. — Most ismét azt hirlelték felőlle az Anglus levelek, hogy az Anglus földre való kiszállásra módot talált légyen: hanem mások ezt sem hiszik, azt mondván, hogy az idegeneknek Angliába való kiszállásokra ügyelő előjárók vigyázóbbak, hogy sem egy ily megbélyegzett ember oda az ő tudtok nélkül kiszállhatna. Az ő egygyik leánya Londonban van férjnél.

A' Frantzia dolgok' Folytatása.

Tegnap újabb újságlevelek érkeztek Párisból, mellyek szerént lefolyt Jan. 6-dikán a' Követek' kamarájában a' közönséges botsáuatot illető nagy kérdés. Egy postot kivéven, csak igen kevés változással, és a' Király

helybehagyása szerént határozatott-meg az egész dolog. Az az egy pont, melyet a 'biztosság' javallására a 'Király projektomához hozzá tett a 'Követek' kamarája, a 'Királygyilkolók (a' 16-dik Lajos' megöletésére voksolt képviselők) között néme-lyeknek az országból való kiküldetéseket illeti. Tehát ezek is kivételtettek a közönséges botsánat alól. Itt következik most ismét szórólszóra ez a' nevezetes projektum, úgy, a' mint azt a 'Követek' kamarája meghatározta: —

„I). *Tzikkely.* Telyes és tökéletes botsánat engedtetett mind azoknak, kik a' *Bonaparte Napoleon'* támadásában és az ő bitangolásában, egyenesen vagy melléleg részesültek, az alább meghatározatott kivételekkel —

„II). *Tzikkely.* Az 1814-dik esztendőben Jul. 24-dik napján költ Rendelés, az annak első *tzikkelyében* befoglaltatott személyekre nézve, végre hajtattatik. —

„III). *Tzikkely.* A' Király, ezen törvénynek kihirdetetésétől fogva számlálván két hónapok alatt, az említett Rendelésnek, melyet ő fenn fog tartani, 2-dik *tzikkelyében* befoglaltatott személyek között azokat, a' kik még ítélszék eleiben állítottak, Frantzia országból kiküldheti. Ezek azon idő alatt, a' melly reájok nézve ki fog szabattani, Frantzia országot elhagyni köteleztetnek, és oda többé, a' Királynak különös engedelmé nélkül, kivittetésnek büntetése alatt, többé vissza nem térhetnek.

„IV). *Tzikkely.* A' *Napoleon'* idősebb rokonai, gyermekei, és ifj. bb rokonai, atya' testvérei, annya' testvérei, fiú és lány unokái, bátya, ötsei, ezeknek feleségeik és maradékaik, az ő hűgai 's ezeknek férjeik, Frantzia országból örökre kizárattattak, és azt egy hónap alatt elhagyni köteleztetnek a' büntető törvényes könyv' 9-ik *tzikkelyében* találtató büntetés alatt. Ők abban semmi polgári jusokat, semmi jóságot, semmi justartást, jövedelmet vagy

penziót, mellyek nékiek ingyen adattattak, nem birhatnak, 's mind azokat a' jószágaikat, mellyeket *titulo oneroso* birnak, 6 hónapok alatt eladni köteleztetnek. —

„V). *Tzikkely.* A' jelenlévő megbotsátó törvény nem fordittathatik azokra a' személyekre, 's a' kik már törvényszék' eleibe ldéztettek, a' kik már törvényesen üldöztetnek, vagy pedig a' kikre ezen törvénynek kihirdetése előtt már ítéletmondattatott. Ezeknek dolga folytattassék végig, és a' reájok kimondódó ítélet a' törvényekkel megégygyezőleg hajtattassék végre.

„VI). *Tzikkely.* Ezen megbotsátó törvénybe nem foglaltatnak - bé a' magános személyek ellen elkövetett bűnök és erőszakitételek, akár mikor történtek: ezeket a' bűnösöket a' törvényekkel megégygyezőleg lehet üldözni. —

„VII). *Tzikkely.* A' Királygyilkolók között azok, kik a' tsaknem határnélkül való kegyelem mellett is a' Kiegészztő Constitúzióra voksoltak, vagy pedig hivatalokat és méltóságokat fogadtak - el a' Bitangolótol, 's ez által magokat Frantzia ország' és a' törvényes Országlószék megen- gesztelhetetlen ellenségeinek lenni nyilatkoztatták, az Országból örökre kizárattattak, és azt a' Büntető-könyv' 33-ik *tzikkelyében* meghatározatva lévő büntetés alatt, egy hónapnak eltelése előtt elhagyni kéntelenítettnek. Ők ezen országban semmi polgári just, jóságot, semmi justartást és semmi penziót nem birhatnak, a' mi ezen hasznok között nékiek ingyen adattatott volt

B e t s.

Ő Cs. K. Felsege kegyelmesen méltoztatott, Erdélyben Fő Kormányszéki Tanácsos Gróf Bethlen Gergely úr ő Nagyságát, az ő hosszas és hasznos szolgálataira való tekintetből, 's a' maga Felseges megelegetésének jeleül, Titkos Tanácsosi méltosággal megtisztelni.